

15.12.2025

Dnro 1257/03.04.04.04.33/2025

Dnro 1277/03.04.04.04.33/2025

Asia

Kaivostoimintaa koskevat valitukset

Valittajat

Kolkontaipaleen kyläyhdistys ry
Kolkonjärvi-Tuusjärvi osakaskunta
Liisa Kärkkäinen
Anna-Liisa Viljakainen
Henna Viljakainen
Seija Maria Puputti
Marianne Susanna Vensu
Lauri Petteri Puputti

Rantasalmen kunta

Luvanhakija

Southern Ostrobothnia Minerals Oy

Päätös, josta valitetaan

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, 23.4.2025, ML2019:0026

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on myöntänyt Southern Ostrobothnia Minerals Oy:lle malminetsintäluvan nimeltä "Pirilä" lupatunnuksella ML2019:0026.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetty edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintälupapäätöksessä annetut tarpeelliset tarkentavat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Malminetsintälupa on voimassa tällä päätöksellä enintään neljä vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Malminetsintäalueen pinta-ala on 123,41 hehtaaria. Lupa-alueesta on rajattu pois tiedossa olevat esteet. Malminetsintää ei saa suorittaa tällä luvalla, eikä jokamiehenoikeudella 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta, yksityistä pihapiiriä tai erityiseen tarkoitukseen otetuilla alueilla. Jokamiehenoikeuksiin kuuluvalla liikkumisella ei myöskään saa aiheuttaa haittaa tai häiriötä muille ihmisille tai luonnolle.

Malmietsintälupa-alue sijaitsee Rantasalmen kunnan alueella, Kolkonjärven länsipuolella. Malminetsintälupa-alueella ei sijaitse luonnonsuojelu- tai suojeluohjelma-alueita, Natura 2000-verkoston kohteita, luonnonsuojeluohjelma-alueita, valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita, eikä luokiteltuja pohjavesialueita.

Hakemusalue sijoittuu Kolkonjärven rannassa osittain Rantasalmen kunnan Sisäjärvialueen rantayleiskaavalle. Kaava-alueella hakemusalue on pääasiassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Lisäksi Kolkonjärven rantaan on osoitettu kaavassa kolme lomarakennuspaikkaa, joita ei ole toteutettu.

Alueella on aiemmin tehty Geologian tutkimuskeskuksen tutkimuksia. Alueella on aikaisempien tutkimustoimien perusteella geofysikaalisia ja geokemiallisia anomalioita. Näihin aikaisempien tutkimusten tuloksiin perustuen hakija otaksuu alueella olevan kultaa (Au).

Päätöksessä on annettu muun ohella seuraavat yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset (velvoitteet ja rajoitukset):

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehdyt aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa lupamääräyksessä 1 kohdassa 1 sallituilla menetelmillä, ei synny kaivannaisjätettä. Mikäli kaivannaisjätettä syntyy lupamääräyksen 1 kohdassa 2 mainitussa kallioperänäytteenotossa kairaamalla, malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä ja käsittelemisestä. Maanpinnalle nouseva hienojakoinen paikallinen kiviaines eli kairaussoija on kaivoslain 13 §:ssä tarkoitettua kaivannaisjätettä. Hakija on toimittanut kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman, jossa on kuvattu taloudellisesti ja teknisesti parhain tapa käsitellä kohteilla mahdollisesti syntyvä kairaussoija. Lupamääräyksessä 8 ja 9 on määrätty tarkemmin, kuinka tulee toimia luonnonsuojelulaissa tarkoitetuilla erityisesti suojeltavilla kohteilla tai jos alueelle sijoittuu pohjavesialueita.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille sekä näihin rinnastettaville ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava kaikista poikkeustilanteista, jotka saattavat vaatia toimenpiteitä maastossa aina Tukesille, ja poikkeustilanteen luonne huomiodien asianosaisille viranomaisille sekä mahdolliselle kiinteistön omistajalle.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille,
- toimivaltaisen Etelä-Savon ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle,
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä Museovirastolle tai alueelliselle vastuumuseolle (Savonlinnan museo)

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

— —

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tässä malminetsintäluvassa ML2019:0026 määrätään lupakohtainen 3000 euron suuruinen vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen

jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintä lupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritetun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa.

Kaivosviranomainen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätynyt määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofysikaaliset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto tai tutkimusojat eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvanhaltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomainen harkitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Alueelle siirtymisessä on tarvittaessa otettava huomioon lupa-alueen itäpuolella sijaitseva Kolkonniemen kivikautinen asuinpaikka. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairaustoimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100 kuutiometriä vuorokaudessa, on

toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2 luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustoita tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäluvan haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareiät teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20 metrin pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnistheet ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintäalueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät on kirjattu lupamääräykseen 1. Sallituilla malminetsintämenetelmillä ei vaikeuteta oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista, ei aiheuteta olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle eikä merkittävää maisemallista haittaa. Sallituilla tutkimustoimilla ei myöskään aiheuteta merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta, kun tutkimukset suoritetaan päätöksessä sallituilla menetelmillä sallittuina ajankohtina. Lupamääräyksen 1 kohdassa 2 mainittua koneellisesti tehtävää maa- ja kallioperänäytteenottoa ei kuitenkaan saa suorittaa vesistön päältä. Mikäli malminetsintätutkimukset edellyttävät kairausta vesistön päältä, tulee sitä varten hakea luvan muuttamista kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaisesti.

Tällä malminetsintäluvalla ei ole tarkoituksena tehdä koelouhintaa taikka laajuudeltaan tai vaikutuksiltaan sitä vastaavia toimenpiteitä, eikä toimintaa myöskään ole suunniteltu asemakaava-alueelle. Sallittujen, kohteella hetkellisesti suoritettavien tutkimustoimien ei voida myöskään katsoa häiritsevän merkittävästi Suomen pesimälintuja, jotka ovat suurelta osin

luonnonsuojelulailla rauhoitettuja. Suomessa seurataan lajien uhanalaisuutta, ja lajien uhanalaisuustilanteen voi tarkastaa Punaisen kirjan verkkopalvelussa (YM & SYKE, 2019). Kirjassa on mainittu myös aina uhanalaisuuteen johtaneet syyt ja uhkatekijät tulevaisuudessa. Tässä luvassa sallittuja malminetsintämenetelmiä ei mainita kirjassa syiksi tai tulevaisuuden uhkatekijöiksi.

Luvansaajan on huolehdittava tutkimustoiminnassaan, ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiintoainesta pintavesiin.

Lupa-alueella on osittain voimassa Sisäjärvien oikeusvaikutteinen rantayleiskaava. Kyseisellä alueella tehtävä malminetsintä tulee tehdä kaavamääräyksiä noudattaen.

Lisätietoja kohteen tilanteesta saa Etelä-Savon ELY-keskuksen lausunnossa (Liite 5), Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunnossa (Liite 6) ja Savonlinnan museon lausunnossa (Liite 7) mainitulta yhteyshenkilöltä tai Tukesilta.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen ja tarvittaessa päivittää kaivannaisjätehuoltosuunnitelmaa Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Etelä-Savon ELY-keskukselle ja Savonlinnan museolle. Lähtökohtaisesti luvanhaltijalla ei ole kaivoslaissa asetettua yleistä inventointivelvollisuutta kasvillisuus- tai luontokartoituksille varovaisuusperiaate huomioiden, eikä sellaista edellytetä muiltakaan samankaltaisia vaikutuksia aiheuttavilta maankäyttömuodoilta suojelualueiden ulkopuolella.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 §, 12 § ja 69 §, VNa (391/2012) 2 §.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkopaikkoja ja olemassa olevia uria käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee ensisijaisesti välttää sulanmaan aikana.

Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäänyt.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Kolkontaipaleen kyläyhdistys ry asiakumppaneineen

Päätös on kumottava ja hakemus on hylättävä.

Alueen herkkää luontoa ja pinnan muotoa ei ole huomioitu. Etsintäalue on jyrkästi järveen viettävällä rinteellä ja osin rajattu Kolkonjärveen sijoittuvaksi. Kairaus ulottuu syvälle kallioperään ja sekoittaa pohjaveden ja järviveden sekä saastuttaa ne kallioperästä liukenevilla yhdisteillä. Kairauksessa käytettävät kemikaalit ovat ympäristöriski. Alueen pohjavedet ovat asuin- ja lomakiinteistöjen veden lähde. Pohjaveden pinta voi vaihdella porauksen seurauksena, mikä näkyisi kaivojen kuivumisena tai niiden veden laadun heikkenemisenä. Kairaukset eivät saa vaarantaa pohjavettä ja sitä hyödyntäviä kaivoja tai lähteitä. Porauksessa syntyvä jäte yhdessä käytettävän jäähdytysveden kanssa valuu jyrkästi viettävässä maastossa Kolkonjärveen.

Alueella on maataloutta, loma-asutusta, mökkien vuokraustoimintaa ja kalastusta harjoittavia ruokakuntia. Malminetsintä voi johtaa järeämpiin keinoihin esiintymän kartoittamiseksi sekä kaivostoimintaan. Kiinnostus investoida infrastruktuuriin laantuu. Loma-asutuksen kehittymiselle ja kiinteistöjen hinnanmuodostukselle tilanne on epäedullinen. Lupa-alueeseen rajautuu Pirilän maisema-alue, joka on luokiteltu maakunnallisesti merkittäväksi perinnemaisemaksi. Maisema-arvot eivät rajaudu vain tietyille rajatulle alueelle, vaan koko alue on maisemallisesti arvokas. Pöly ja melu aiheuttavat alueen vakinaiselle asutukselle ja loma-asutukselle haittaa.

Luvanhakijan taustoja ei ole selvitetty riittävästi. Julkisesti saatavilla olevien tietojen mukaan hakija on varaton eikä sillä ole palveluksessaan ilmoittamaansa asiantuntemusta. Toiminnastaan aiheutuvien mahdollisten haittojen korvauksista hakijalla ei ole edellytyksiä suoriutua. Lupaehdoissa ei ole huomioitu sitä, että tutkimuksissa käytetään drone-kalustoa, jolla voi kuvata ja kartoittaa kaiken toiminnan ja infran alueella. Tämä on ristiriidassa sille, ettei toiminta saa aiheuttaa haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle. Vakuus on liian vähäinen verrattuna niihin riskeihin, joita liikkuminen ja poraustoiminta alueella aiheuttavat. Vakuudessa ei ole huomioitu haittoja yksityiselle edulle, kuten kiinteistöjen arvon alenemista. Luvanhakija ei ole taloudellisesti uskottava, mikä korostaa vakuuden riittämättömyyttä.

Rantasalmen kunta

Päätös on kumottava ja hakemus on hylättävä.

Pirilän alue kuuluu Etelä-Savon maakuntakaavan mukaiseen valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen, jota suunniteltu etsintäalue sivuaa ja jossa sijaitsee merkittäviä kulttuurihistoriallisia kohteita, kuten Paunolanmäki ja Pirilän vanha koulumiljö. Etelä-Savon ELY-keskus on lausunnossaan todennut alueen erityiset maisema- ja kulttuuriarvot. Alueella toimii myös maatiloja ja vapaa-ajan asumusta. Kunta on sitoutunut kehittämään aluetta matkailun, biotalouden ja vesistöihin perustuvan elinvoiman kautta ja se on allekirjoittanut Saimaan alueen kaivostoiminnan vastaisen julistuksen tammikuussa 2024. Malminetsintä on ristiriidassa kunnan aluekehitystavoitteiden kanssa. Mikäli malminetsintä johtaisi kaivoslupahakemukseen, kunta ei todennäköisesti tulisi hyväksymään alueen kaavam muutosta.

Etsintäalueen läheisyydessä on ympärivuotista asumista, maataloustoimintaa ja vapaa-ajan asutusta. Luvanvaraisen toiminnan aiheuttamat liikenne- ja meluhaitat voivat vaikuttaa kielteisesti asumisviihtyvyyteen, vapaa-ajanviettoon, eläinten hyvinvointiin ja elinkeinon harjoittamiseen. Vaikutuksia ei ole arvioitu riittävän kattavasti alueen toimijoiden näkökulmasta eikä niitä ole huomioitu lupamääräyksissä. Lupa-alue ulottuu osittain Kolkonjärven päälle ja toiminta voi aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia koko alueelle.

Hakijan tekniset ja taloudelliset valmiudet ovat epäselvät. Malminetsintäbudjetti 610 000 euroa on esitetty ilman yksilöityä perustelua. Hakijan tilinpäätöstiedot osoittavat useiden vuosien tappiollista toimintaa, eikä saatavilla olevista julkisista tiedoista voida muodostaa luotettavaa kuvaa hakijan vakavaraisuudesta. Hakija ei ole työnantajarekisterissä eikä sillä ole virallisesti yhtään työntekijää, vaikka lupahakemuksessa on mainittu kuusi asiantuntijaa. Hakijan rahoitus on sidoksissa venäläisiin intresseihin, ja yksi rahoittajista on Ison-Britannian pakotelistalla. Lupahakemus ei täytä kaivoslain 34 §:n vaatimuksia, ja päätös on tältä osin perustunut vaillinaisiin selvityksiin.

Hakijan edustajan aikaisemmassa toiminnassa on julkisten lähteiden mukaan ilmennyt ympäristöhaittoja, jotka ovat johtaneet poliisitutkintaan. Etsintäsuunnitelma on yleispiirteinen ja alueen laajuuteen nähden epäsuhteinen. On perusteltua epäillä, että hakijalla ei ole aikomusta toteuttaa etsintää suunnitelmallisesti tai vastuullisesti. Malminetsintälupa voidaan myöntää kunnan vastustuksesta huolimatta vain, jos tärkeä yleinen etu sitä edellyttää. Etsintäalue ei ole kansallisesti erityisen merkittävä tai strateginen. Vakuus on riittämätön mahdollisten ympäristövahinkojen kattamiseksi. Päätöksessä ei ole arvioitu hakijan taustoja suhteessa EU:n rajoittaviin toimenpiteisiin (asetus 833/2014) eikä päätöksessä ole käsitelty turvallisuusriskien vaikutuksia lupaharkintaan.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Tukes on antanut lausunnot. Malminetsinnällä ei ole merkittäviä ympäristövaikutuksia. Kairaus kestää rajoitetun ajan ja mahdolliset kuormittavat vaikutukset jäävät paikallisiksi ja lyhytaikaisiksi. Kairauskohteet ennallistuvat siten, ettei kohteella ole yleensä havaittavissa merkkejä tutkimuksesta kahden kasvukauden jälkeen. Malminetsinnässä pinta- ja pohjavedet eivät sekoitu haitallisella tavalla. Koska kairauksessa käytetään vähän vettä ja kairaus kestää rajoitetun ajan, mahdolliset kuormittavat vaikutukset jäävät paikallisiksi ja lyhytaikaisiksi. Kairaussoija ei lähtökohtaisesti valu kauas kairauspaikalta. Mitään kairauksen apuaineena käytettävistä kemikaaleista ei ole luokiteltu myrkylliseksi vesieliöille tai biokertyväksi. Kameralla varustetun dronen käyttäjän on rekisteröidyttävä operaattoriksi Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien rekisteriin. Käyttäjän on noudatettava kansallisia säännöksiä, kuten ilmailulakia ja Traficomien ilmailumääräyksiä. Säännöksissä määritetään muun muassa missä ja millä edellytyksillä dronea saa lennättää. Rantasalmen kunta ei ole lausunnossaan 2.12.2024 tai valituksessaan tuonut esiin sellaista alueen suunniteltua käyttötarkoitusta, jota malminetsintä vaikeuttaisi tai maankäyttötarvetta, joka olisi yhteensopimaton malminetsinnän kanssa. Kunta ei ole tuonut esiin sellaisia konkreettisia ja todellisia vaikutuksia, joita malminetsinnällä olisi alueiden käyttöön.

Suomessa malminetsintä rahoitetaan lähes kokonaan ETA-alueen ulkopuolisilla investoinneilla. Ne tulevat pörssilistatun yhtiön osakkeenomistajilta, kansainvälisiltä sijoittajilta tai kaivostoimintaan keskittyneiltä sijoitusyhtiöiltä. Investoinnit saadaan varmistettua siinä vaiheessa, kun malminetsintäyhtiöllä on voimassa oleva lupa. Rahoituksen jatkuminen edellyttää, että tutkimustulokset ovat lupaavia. Suomeen rekisteröidyn tytäryhtiön tulos ei kerro, onko malminetsintäluvan hakijalla varallisuutta tehdä tutkimuksia. Tukes ottaa lupaharkinnassaan huomioon malminetsintäbudjetin siten, että budjetin tulee olla suurempi niissä tapauksissa, joissa luvanhakijalla ei ole palveluksessaan geologeja. Varsinaisen tutkimustyön maastossa tekevät suomalaiset kairausyrietykset sekä muut yrietykset, jotka tarjoavat geologisia palveluja.

Tukesi tiedossa ei ole, että luvanhakija olisi aikaisemmin olennaisesti laiminlyönyt kaivoslakiin perustuvia velvollisuuksia. Kainuun ELY-keskus on tehnyt tutkintapyyynnön, joka on koskenut toista yrietytä. Tarkemmat tiedot kairattavista kohteista on mahdollista ilmoittaa vasta siinä vaiheessa, kun geofysikaaliset mittaukset osoittavat kallioperässä kohteita, jotka täytyy tarkistaa kairaamalla. Kairausten kohdentumista, määriä tai syvyyksiä ei siten pystytä yksilöimään hakemusasiakirjoissa eikä malminetsintälupapäätöksessä. Tukes on katsonut, että lupahakemuksessa esitetyt tiedot ovat olleet riittävät. Tukes on lupahakemuksen perusteella arvioinut, että luvanhakijalla on edellytykset ryhtyä malminetsintäluvan mukaiseen toimintaan. Neuvoston asetus (EU) N:o 833/2014 ei koske nyt kysymyksessä olevaa tilannetta. Luvan haltijana oleva yriety tai sen vastuuhenkilöt eivät ole neuvoston asetuksen (EU) N:o 269/2014 liitteen I listassa. Tukesilla ei ole tiedossa, että yriety tai sen vastuuhenkilöt olisivat pakotelistalla.

Southern Ostrobothnia Minerals Oy on antanut selitykset.

Kolkontaipaleen kyläyhdistys ry asiakumppaneineen on antanut vastaselityksen sekä toimittanut hallinto-oikeuden pyynnöstä selvitystä valitus- ja nimenkirjoitusoikeudesta.

Rantasalmen kunta on antanut vastaselityksen.

Merkitään

Hallinto-oikeus on 7.10.2025 antamallaan välipäätöksellä numero 2237/2025 hylännyt Rantasalmen kunnan täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valitukset.

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Hallinto-oikeus toteaa, että kaivoslakia (621/2011) on muutettu kaivoslain muuttamisesta annetulla lailla (505/2023), joka on tullut voimaan 1.6.2023. Siirtymäsäännöksen mukaan kaivosviranomaisessa tai tuomioistuimessa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Malminetsintälupahakemus on tullut Tukesissa vireille 25.4.2019. Näin ollen asiassa sovelletaan kaivoslakia sellaisena kuin se on ollut ennen lain 505/2023 voimaantuloa siltä osin kuin muutoksissa on kysymys mainitulla lailla muutetuista lainkohdista.

Kaivoslain 11 §:n (621/2011) 1 momentin mukaan malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Pykälän 2 momentin mukaan malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malmietsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Kaivoslain 34 §:n (259/2017) 2 momentin mukaan lupahakemuksessa on esitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakijasta sekä hakijan edellytyksistä harjoittaa haettuun lupaan perustuvaa toimintaa;

- 2) hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta sekä alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta;
- 3) niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (*asianosainen*);
- 4) toiminnan edellytyksistä:
 - a) erityisesti alustava arvio alueella olevista kaivosmineraaleista ja mihin arvio perustuu, kun kyse on malminetsintälupahakemuksesta;
 - b) erityisesti esiintymän hyödyntämiskelpoisuudesta, kun kyse on kaivoslupahakemuksesta;
- 5) toimintaa koskevista suunnitelmista;
- 6) toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus (578/2019)
- 7) toiminnan lopettamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä sekä jälkitoimenpiteistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 12 §:n 2 ja 3 kohdan mukaan sen lisäksi, mitä kaivoslain 34 §:ssä säädetään,

- malminetsintälupahakemuksessa tai sen liitteissä on esitettävä muun ohella
- 2) selvitys hakijan asiantuntemuksesta, teknisestä suorituskyvystä ja taloudellisesta kyvystä harjoittaa haettuun lupaan perustuvaa toimintaa;
- 3) selvitys hakijan käytössä olevan henkilöstön ammatillisesta pätevyydestä;
- 6) suunnitelma tarpeellisten tutkimusten määrästä, laadusta ja aikataulusta;

Kaivoslain 45 §:n (621/2011) mukaan malminetsintälupa myönnetään, jos hakija osoittaa, että tässä laissa säädetty edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä. Lupa voidaan kuitenkin tässä laissa säädetystä esteestä huolimatta myöntää, jos este on mahdollista poistaa lupamääräyksillä tai pienentämällä alueen kokoa.

Kaivoslain 46 §:n 1 momentin (621/2011) mukaan malminetsintälupaa ei saa myöntää muun ohella:

- 1) 7 §:n 2 momentissa tarkoitetulle alueelle;
- 6) alueelle, jossa luvan mukainen toiminta vaikeuttaisi oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista;
- 7) alueelle, jonka osalta kunta vastustaa luvan myöntämistä kaavoituksesta johtuvasta tai muusta alueiden käyttöön liittyvästä pätevistä syistä, jollei luvan myöntämiselle ole erityistä syytä;
- 8) jos on painavia perusteita epäillä, että haetun alueen laajuuden johdosta taikka hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneistä muista syistä hakijalla ei ole edellytyksiä tai ilmeisesti tarkoitustakaan ryhtyä luvan mukaiseen toimintaan, taikka hakija on aikaisemmin olennaisesti laiminlyönyt tähän lakiin perustuvia velvollisuuksia; laiminlyöntien olennaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, niiden kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä.

Kaivoslain 107 §:n (621/2011) mukaan malminetsintäluvan haltijan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana

toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Hakemus

Hakemuksen mukaan magneettinen tutkimus suoritetaan kannettavilla laitteilla eikä toimenpide vaadi kaivamista tai muuta ympäristöön vaikuttavaa toimintaa. Kivi- ja paljastumanäytteet tutkitaan ottamalla kivistä ja kalliosta vasaralla näytteitä ja raaputtamalla kallion pintaa piikillä. IP/ominaisvastus mitataan käsikäyttöisellä, kannettavalla laitteella kulken jalan maastossa. Peruskallionäytteet otetaan käsikäyttöisellä iskuporauslaitteella. Tästä maahan jää halkaisijaltaan noin 3 senttimetrin reikä, joka häviää melko nopeasti. Timanttiporaus suoritetaan telaketjuilla liikkuvalla timanttiporauslaitteella, jonka jäljet häviävät melko nopeasti. Timanttiporauksesta jää maahan halkaisijaltaan noin 5 senttimetrin kairausreikä.

Hakemuksen mukaan suunniteltujen toimenpiteiden vaikutukset luontoon ja ympäristöön ovat vähäisiä, joten toimenpiteillä ei ole haittavaikutuksia ympäristön- tai luonnonsuojeluun. Toimenpiteiden vaikutukset ovat paikallisia ja kohdistuvat vain tutkimuskohtiin ja kulkureitteihin haetun alueen sisällä. Toimenpiteiden vaikutukset eivät näin ollen ulotu hakemuksen kohteena olevan alueen ulkopuolelle. Etsintätoiminta suoritetaan noudattaen ympäristötekniikan säännöksiä. Kairaustyöt suoritetaan standardin SFS-EN14001:2004 mukaisesti. Puita ei kaadeta eikä maaperälle aiheudu merkittävää vahinkoa. Vaikutukset maa- ja kallioperään ovat vähäisiä. Vaikutukset ovat lähinnä timanttiporauslaitteen kulkureittien urat sekä poraus- ja kairausreiät. Suunnitelluilla toimenpiteillä ei ole vaikutuksia vesistöihin tai pohjaveteen. Perusnäytteiden ottamisesta ja timanttiporauksesta aiheutuva melu on tilapäistä, eikä sitä voida pitää merkittävänä ottaen huomioon alueen sijainti ja asuntojen ympärillä olevat suoja-alueet. Yhtiön käyttämät laitteet poistetaan alueelta toiminnan päättyessä. Alue kunnostetaan ja siistitään mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan.

Hakemuksen mukaan alueelle varattu kokonaisbudjetti on 610 000 euroa. Hakijan malminetsintätiimissä on kuusi korkeakoulututkinnon suorittanutta asiantuntijaa, geologeja ja geofyysikoita sekä kaksi tohtoria. Asiantuntijoilla on kahdeksan vuoden kokemus malminetsintätyöstä Suomen olosuhteissa. Näytteiden analyysin suorittavat Labtium Oy tai ALS Finland Oy. Ulkopuolisena konsulttina käytetään SRK Consulting Oy:tä. Osa työstä suoritetaan GTK:n yhteistyön avulla.

Hakemuksen liitteenä olevan kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan porausprosessin aikana syntyvä jäte on pääosin ei-vaarallista. Porausprosessi voi aiheuttaa sedimentaatiota tai kemiallista kontaminaatiota. Kasvillisuuden poistaminen tai maaperän häiriintyminen voi vaikuttaa paikalliseen kasvi- ja eläimistöön. Näiden vaikutusten lieventämiseksi toteutetaan vesistön seurantaa ja jätteiden erottelua. Lähivesistöistä otetaan säännöllisesti näytteitä ja analysoidaan mahdolliset epäpuhtaudet. Jätteet erotellaan hyödynnettävissä oleviin ja muihin osiin, jotta niiden kierrätys tai hävitys hoituu tehokkaasti. Malminetsintätoiminnan päätyttyä kaikki

väliaikaiset jätteiden varastointialueet ennallistetaan ja jätteet hävitetään asianmukaisesti tai palautetaan alkuperäiseen paikkaansa. Kiinteät porausjätteet ja pintamaa käytetään mahdollisuuksien mukaan uudelleen alueen ennallistamisessa. Teknisen toteutettavuuden rajoissa pintamaa ja kiviainekset palautetaan alueelle. Jätteet, joita ei voida käyttää uudelleen paikallisesti, kuljetetaan asianmukaiseen jätteenkäsittelylaitokseen.

Oikeudellinen arviointi

Lupamenettely

Kaivoslain esitöiden (HE 273/2009 vp) mukaan hakemuksessa olisi selvitettävä hakijan taloudellista ja rahoituksellista tilannetta, teknistä kelpoisuutta ja ammatillista pätevyyttä ottaen huomioon hakemuksessa esitetty toiminta. Asiantuntemus voi olla hakijalla itsellään tai hakija osoittaisi, miten käyttöön hankitaan riittävä ja tarvittava asiantuntemus.

Malminetsintälupahakemuksissa asiaa arvioitaisiin erityisesti ottaen huomioon tutkimussuunnitelma ja jälkitoimenpiteiden toteutus. Hallinto-oikeus toteaa, että, että hakemuksessa on esitetty lyhyt selvitys hakijasta ja sen yhteistyökumppaneista sekä hakemuksen mukaisesta toiminnasta. Hallinto-oikeus katsoo, että hakemuksessa esitetyt malminetsinnän tutkimismenetelmät ja Tukesin lausunnossa esitetty huomioon ottaen Tukes on voinut arvioida, että hakemuksessa on esitetty riittävä selvitys hakijan edellytyksistä luvan mukaiseen toimintaan ja muut kaivoslain 34 §:ssä edellytetyt tiedot.

Kaivoslaissa kielletyt seuraukset ja lupamääräykset

Hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalaisella päätöksellä on sallittu geofysikaaliset ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät sekä koneellisesti tehtävä maaperä- ja kallioperänäytteenotto, kuten moreeni-, ura- ja pistenäytteet ja kairaus. Kaivoslain esitöiden (HE 273/2009 vp) mukaan malminetsintä voitaisiin pääsääntöisesti suunnitella ja toteuttaa siten, etteivät 11 §:n 2 momentissa säädetty kiellot muodostu ongelmaksi. Kieltoja on erityisesti arvioitava tilanteissa, joissa luvan nojalla on tarkoitus tehdä suurehkoja tutkimuskaivantoja tai -ojia, koelouhintaa taikka vaikutuksiltaan tai laajuudeltaan niitä vastaavia toimenpiteitä. Malminetsintäluvassa annettavilla määräyksillä on tarvittaessa mahdollisuus asettaa rajoituksia, joita 2 momentissa säädettyjen kieltojen noudattaminen edellyttää.

Valituksenalaisessa päätöksessä on annettu ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi muun ohella seuraavia lupamääräyksiä. Luvanhakija on velvoitettu tulppaamaan kairareitit kairauksen päätyttyä pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Hakija on velvoitettu tekemään ilmoitus vesilain mukaiselle valvontaviranomaiselle, jos käytettävän veden määrä ylittää 100 kuutiometriä vuorokaudessa. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava huomioon ympäristönsuojelulain 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Koneellisesti tehtävää maa- ja kallioperänäytteenottoa ei saa suorittaa vesistön päältä. Luvansaajan on huolehdittava

tutkimustoiminnassaan, ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiintoainesta pintavesiin. Hakijan on esitettävä ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille ja Etelä-Savon ELY-keskukselle ja tarvittaessa päivitettävä kiviainesjätteen jätehuoltosuunnitelmaa Tukesille.

Asiassa esitetystä selvityksestä ilmenee, että malminetsintäalueella ei sijaitse luonnonsuojelu- tai suojeluohjelma-alueita, Natura 2000-verkoston kohteita, luonnonsuojeluohjelma-alueita, valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita eikä pohjavesialueita. Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon mukaan ELY-keskuksella ei ole tiedossa luonnonsuojelulain mukaisia rajoitteita malminetsintään liittyen.

Edellä todetun perusteella hallinto-oikeus arvioi, että alueen luonnonolosuhteet, asetetut lupamääräykset ja myönnetyn luvan mukaiset sallitut toimenpiteet huomioon ottaen malminetsinnästä ei ennalta arvioiden aiheudu kaivoslain 11 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa. Kun otetaan huomioon suunnitellut tutkimustoimet ja alueen olosuhteet, hallinto-oikeus arvioi, että hakemuksessa esitettyjen malminetsintätoimien ympäristövaikutukset on riittävästi arvioitu. Hallinto-oikeus arvioi, että valituksenalaisessa päätöksessä annetut lupamääräykset ovat suunniteltujen tutkimustoimenpiteiden laatu ja laajuus sekä alueen olosuhteet huomioon ottaen riittäviä.

Kaavan toteuttamisen vaikeuttaminen sekä kunnan vastustus ja maankäytön suunnitelmat

Kaivoslain 46 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan malminetsintä lupaa ei saa myöntää alueelle, jossa luvan mukainen toiminta vaikeuttaa oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista. Lain esitöissä (HE 273/2009 vp) on 46 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todettu, että malminetsintäluvan mukainen toiminta ei useimmissa tapauksissa ole sellainen, että sen voitaisiin katsoa vaikeuttavan oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista. Malminetsintä lupaa antaa 32 §:n 2 momentin nojalla etuoikeuden kaivoslupa, mutta kaivoslupan myöntämisen edellytykset ja esteet harkitaan erikseen. Sen vuoksi malminetsintä lupaa koskevassa harkinnassa ei arvioida mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia alueiden käyttötärpeille sen varalta, että malminetsintä johtaisi kaivostoiminnassa hyödyntämiskelpoisen esiintymän paikallistamiseen.

Kaivoslain 46 §:n 1 momentin 7 kohdan nojalla malminetsintä lupaa ei saa ilman erityistä syytä myöntää alueelle, jonka osalta kunta vastustaa luvan myöntämistä kaavoituksesta johtuvasta tai muusta alueiden käyttöön liittyvästä pätevistä syistä. Lain esitöiden (HE 273/2009 vp) mukaan alueiden käyttöön liittyvillä päteillä syillä tarkoitettaisiin lähinnä vireillä olevaa kaavoitusta, jossa alueelle on suunniteltu käyttötarkoitus, jota malminetsintä vaikeuttaisi. Kunta saattaa vastustaa toimintaa myös esimerkiksi luvan mukaisen toiminnan

kanssa yhteen sopimattomalla, jo käynnistettäväksi suunnitellulla tai muulla maankäyttötarpeella taikka erityisillä luonto- ja kulttuuriarvoilla. Säännöstä on tarkoitettu tulkittavan siten, että tällaiselle pätevälle syyille annettaisiin keskeinen merkitys päätöksenteossa. Tulkinnassa olisi toisaalta otettava huomioon, että malminetsintäluvan voimassaoloaika voidaan tarvittaessa rajoittaa siten, ettei luvasta aiheudu haittaa tai häiriötä alueiden käyttöön liittyvän pätevän syyn kannalta. Ehdotuksen ei voida katsoa sisältävän kunnalle yleistä kielto-oikeutta malminetsintään.

Rantasalmen kunta on vastustanut malminetsintäluvan myöntämistä. Hakemuksen mukainen malminetsintäalue sijaitsee vuonna 2016 hyväksytyn Etelä-Savon maakuntakaavan alueella. Malminetsintä lupa-alue sijaitsee maakuntakaavassa Pirilän maakunnallisesti merkittävään maisema-alueen (ma 14.557) läheisyydessä. Malminetsintäalueelle ei maakuntakaavassa ole osoitettu merkintöjä. Hakemuksen mukainen malminetsintäalue sijaitsee osittain vuonna 2004 hyväksytyn Sisäjärvialueen rantaosayleiskaavan alueella. Rantaosayleiskaavassa malminetsintäalue sijoittuu osittain maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M) ja loma-asuntojen alueelle (RA). Kyseisillä kaavassa osoitetuilla loma-asuntojen rakennuspaikoilla ei ole toteutettu rakennuksia.

Hallinto-oikeus arvioi, että valituksenalaisella luvalla sallittu toiminta ei vaikeuta maakuntakaavan tai osayleiskaavan toteuttamista kaivoslain 46 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Ottaen huomioon, että malminetsintä lupa on voimassa rajallisen ajan, hallinto-oikeus arvioi, ettei malminetsintäluvan myöntäminen vaikeuta alueen kehittämistä valituksessa esitetyllä tavalla. Hallinto-oikeus arvioi, ettei alueella voida katsoa olevan sellaisia luonto- tai kulttuuriarvoja, jotka muodostaisivat kyseisen alueen käyttöön liittyvän kaivoslain 46 §:ssä tarkoitetun pätevän syyn malminetsintäluvan vastustamiselle. Hallinto-oikeus arvioi, että kunnan kannanotto, jonka mukaan mikäli malminetsintä johtaisi kaivoslupahakemukseen, kunta ei todennäköisesti tulisi hyväksymään alueen kaavamuuatosta, ei ole sellainen kaivoslain 46 §:ssä tarkoitettu pätevä syy, minkä perusteella malminetsintä lupaa ei voitaisi myöntää. Alueen olosuhteet ja kunnan esittämät valitusperusteet huomioon ottaen kunnan vastustus ei ole perustunut sellaiseen kaivoslain 46 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuun perusteltuun maankäyttöön liittyvään syyhyn, joka olisi esteenä malminetsintäluvan myöntämiselle. Tämän vuoksi malminetsintäluvan myöntäminen ei ole edellyttänyt sen arvioimista, onko luvan myöntämiselle erityinen syy.

Muut valitusperusteet

Hallinto-oikeus toteaa, että Tukesilla on kaivosviranomaisena velvollisuus valvoa kaivoslain noudattamista. Tukesin valitusten johdosta antamassa lausunnossa on todettu, ettei Tukesin tiedossa ole, että luvanhakija olisi aikaisemmin olennaisesti laiminlyönyt kaivoslakiin perustuvia velvollisuuksia. Hallinto-oikeus arvioi, ettei saadusta selvityksestä ilmene sellaisia seikkoja, joiden perusteella voisi katsoa, ettei luvanhakijayhtiöllä olisi edellytyksiä tai tarkoitusta ryhtyä luvan mukaiseen toimintaan, tai että luvanhakija olisi

aikaisemmin olennaisesti laiminlyönyt kaivoslakiin perustuvia velvollisuuksia kaivoslain 46 §:ssä tarkoitettulla tavalla. Kaivoslain 70 §:stä ilmenee, että lupaviranomainen voi peruuttaa malminetsintäluvan, mikäli luvanhaltija ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä tai mikäli luvanhaltija on olennaisella tavalla laiminlyönyt muun ohella lupamääräyksiä.

Malminetsintätoiminnalle asetettava vakuus on tarkoitettu kaivoslain 107 §:n mukaan mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten. Ottaen huomioon valituksenalaisella päätöksellä annetut lupamääräykset ja sallittujen tutkimustoimenpiteiden laatu hallinto-oikeus arvioi, että luvassa määrätty vakuus on määrältään riittävä.

Siltä osin kuin valituksissa on viitattu mahdollisesti tulevaan kaivostoimintaan, hallinto-oikeus toteaa, että malminetsintäluvan myöntämisen edellytyksiä harkittaessa arvioidaan lähtökohtaisesti niitä vaikutuksia, joita hakemuksen ja myönnettävän luvan mukainen toiminta ennalta arvioiden aiheuttaa. Mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia ei ole tähän nähden ollut tarpeen arvioida.

Lopputulos

Valituksenalainen päätös ei ole valituksissa esitetyillä perusteilla lainvastainen. Valituksenalaista päätöstä ei ole syytä kumota.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Kaivoslaki 51 § (621/2011)

Päätöksen tiedoksianto

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valituslupan.

Valitusosoitus on liitteenä (HOL valituslupa, julkinen kuulutus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Riikka Tiainen, Terhi Helttunen ja Antti Sutinen.

Esittelevä jäsen

Antti Sutinen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden
asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Kolkontaipaleen kyläyhdistys ry, sähköpostitse antopäivänä
Oikeudenkäyntimaksu	310 euroa (Oikeudenkäyntimaksua koskeva oikaisuvaatimusohje on tämän päätöksen liitteenä.)
Päätös	Rantasalmen kunta, sähköpostitse antopäivänä
Oikeudenkäyntimaksu	310 euroa (Oikeudenkäyntimaksua koskeva oikaisuvaatimusohje on tämän päätöksen liitteenä.)
Jäljennös	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, sähköpostitse antopäivänä
	Southern Ostrobothnia Minerals Oy, sähköpostitse antopäivänä
	Rantasalmen kunnanhallituksen on kaivoslain 166 §:n 2 momentin perusteella julkaistava tieto päätöksestä siten kuin kuntalain 108 §:ssä säädetään.

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä siitä, kun julkinen kuulutus on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla, sitä päivää lukuunottamatta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuunottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus, PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa, lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita, yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa, mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa eikä asioissa, joiden käsittely on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa maksu kuitenkin peritään riippumatta lopputuloksesta. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain (257/2002) nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015).

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Itä-Suomen hallinto-oikeus lähettää erikseen laskun oikeudenkäyntimaksusta.

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä virkamieheltä (asian esittelijä) kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Itä-Suomen hallinto-oikeus
PL 1744, Minna Canthin katu 64
70101 KUOPIO
ita-suomi.hao@oikeus.fi
Fax 029 564 2501

Oikaisuvaatimus on toimitettava hallinto-oikeudelle määräajassa ennen virka-ajan päättymistä klo 16.15.

Maksu perustuu tuomioistuinmaksulakiin (1455/2015).